

НАРЕДБА

за съществените изисквания и оценяване съответствието на радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства

(Приета с ПМС № 175 от 7.08.2002 г., обн., ДВ, бр. 79 от 16.08.2002 г., в сила от 12.09.2002 г., изм., бр. 115 от 10.12.2002 г., бр. 13 от 11.02.2003 г., бр. 96 от 30.11.2005 г., в сила от 1.12.2005 г., изм. и доп., бр. 24 от 21.03.2006 г., в сила от 21.03.2006 г., изм., бр. 40 от 16.05.2006 г., в сила от 5.05.2006 г., изм. и доп., бр. 61 от 28.07.2006 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С наредбата се определят:

1. съществените изисквания към радиосъоръженията и крайните далекосъобщителни устройства, наричани по-нататък „устройствата“;
2. изискванията за свързване на устройствата към обществените далекосъобщителни мрежи;
3. процедурите за оценяване и начините за удостоверяване съответствието на устройствата със съществените изисквания;
4. (изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) редът за издаване на разрешения на лицата за извършване оценяване на съответствието и проверки за спазване на условията, при които е издадено разрешението.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.).

Чл. 2. (1) Наредбата се отнася до радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства, включително до:

1. далекосъобщителни устройства, които включват като неразделна част или приспособление медицинско изделие или активно имплантируемо медицинско изделие по смисъла на Наредба № 15 от 2000 г. за условията и реда за разрешаване за употреба на лекарствени продукти по чл. 3, ал. 3 и 5 от Закона за лекарствата и аптеките в хуманната медицина (ДВ, бр. 76 от 2000 г.);

2. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) далекосъобщителни устройства, които са компонент или отделен технически възел от превозно средство по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на Наредба № 91 от 2004 г. за одобряване типа на нови моторни превозни средства и техните ремаркета по отношение на електромагнитната съвместимост и за одобряване типа на електрически/електронен монтажен възел по отношение на електромагнитната съвместимост (ДВ, бр. 28 от 2004 г.), въвеждаща Директива 72/245/ЕИО;

3. (нова - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) далекосъобщителни устройства, които са компонент или отделен технически възел от моторно превозно средство по смисъла на Наредба № 117 от 2005 г. за одобряване типа на нови дву- и триколесни моторни превозни средства (ДВ, бр. 12 от 2005 г.), въвеждаща Директива 92/61/ЕИО.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2005 г., бр. 61 от 2006 г.) Наредбата не се прилага за:

1. радиосъоръжения, използвани от радиолюбители по смисъла на Наредба № 1 от 1996 г. за радиолюбителската служба в Република България (ДВ, бр. 67 от 1996 г.), които не се предлагат в търговската мрежа;
2. комплекти с електронни елементи, предназначени за сглобяване от радиолюбители;
3. устройства от търговската мрежа, които са изменени от радиолюбители и се използват за техни собствени цели;
4. радиосъоръжения, възли или компоненти, използвани или предназначени за използване в граждански въздухоплавателни средства по време на полет, независимо дали са инсталирани, или са предназначени за инсталиране, или са прикрепени към гражданските въздухоплавателни средства;

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА РАДИОСЪОРЪЖЕНИЯ И КРАЙНИ ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ УСТРОЙСТВА

---

5. системи за връзка, системи за обзор (радарни системи), навигационни системи и автоматизирани системи за управление на въздушното движение;

6. радиосъоръжения съгласно Наредба № 54 от 2004 г. за техническите изисквания и оценяване съответствието на оборудването на морските кораби (ДВ, бр. 76 от 2004 г.);

7. радиосъоръжения, които служат само за приемане на сигнали за радио- и телевизионно разпръскване;

8. проводници и кабели;

9. устройства, чието използване е свързано със сигурността и отбраната на страната.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) (1) Устройствата се пускат на пазара и/или в действие, когато съответстват на съществените изисквания по глава втора, имат нанесена маркировка за съответствие съгласно Наредбата за маркировката за съответствие, приета с Постановление № 191 на Министерския съвет от 2005 г. (ДВ, бр. 69 от 2005 г.) и когато при правилното им инсталиране, поддържане и използване по предназначение не застрашават здравето и безопасността на хората, околната среда и вещите.

(2) Върху устройствата по ал. 1 се нанасят следните означения:

1. наименование и/или означение на типа (модела);

2. име на производителя;

3. име на лицето, отговорно за пускането на устройствата на пазара, ако то не е производителят;

4. фабричен (пореден) номер и/или номер на партидата (серията).

Чл. 4. (1) Устройствата, произведени съгласно изискванията на българските стандарти, с които се въвеждат хармонизирани европейски стандарти, се приема, че съответстват на съществените изисквания по глава втора.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Разпоредбите на ал. 1 се прилагат и по отношение на стандартите, въведени във връзка с Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението, приета с Постановление № 182 на Министерския съвет от 2001 г. (обн., ДВ, бр. 62 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 74 от 2003 г. и бр. 24 и 40 от 2006 г.), въвеждаща Директива 73/23/ЕИО, и Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието за електромагнитна съвместимост, приета с Постановление № 203 на Министерския съвет от 2001 г. (обн., ДВ, бр. 78 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 13 от 2003 г., бр. 65 от 2004 г. и бр. 24 и 40 от 2006 г.), въвеждаща Директива 89/336/ЕИО.

Чл. 5. (1) Производителят на устройствата или лицето, което ги пуска на пазара, предоставя на потребителя информация относно предназначението и използването им.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) За радиосъоръженията информацията по ал. 1 трябва да е достатъчна, за да позволи идентифициране от опаковката и инструкцията за употреба на устройството на държавите или географската зона, за която устройството е предназначено за използване и трябва да предупреждава потребителя и чрез специфичната маркировка по ал. 4 за възможността пускането в действие на устройството да подлежи на ограничения.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Радиосъоръженията и крайните далекосъобщителни устройства, за които не се прилагат ограничения за пускането им в действие, се класифицират в клас 1.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Радиосъоръженията, за които се прилагат ограничения за пускането им в действие, се класифицират в клас 2 и върху тях, на опаковката им и в инструкцията им за употреба се нанася специфична маркировка, определена в Наредбата за реда и начина за нанасяне на специфичната маркировка за идентификация на радиосъоръженията, приета с Постановление № 55 на Министерския съвет от 2005 г. (ДВ, бр. 31 от 2005 г.).

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА РАДИОСЪОРЪЖЕНИЯ И КРАЙНИ
ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ УСТРОЙСТВА**

---

(5) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) При крайните устройства информацията по ал. 1 трябва да е достатъчна, за да позволява идентифициране на интерфейсите на обществената далекосъобщителна мрежа, към които устройствата са предназначени за свързване.

(6) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) За всички радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства информацията по ал. 1, 2 и 5 трябва да е видима и лесно достъпна.

(7) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Всеки екземпляр от пуснатите на пазара устройства се придружава с декларация за съответствие.

Чл. 6. (1) Лице, което пуска на пазара радиосъоръжение, работещо в честотна лента, която не е определена за използване за граждански нужди в Националния план за разпределение на радиочестотния спектър на радиочестоти и радиочестотни ленти за граждански нужди, за нуждите на отбраната и на сигурността, както и за съвместно ползване между тях, уведомява Съвета по националния радиочестотен спектър и Комисията за регулиране на съобщенията най-малко 4 седмици преди пускането им на пазара.

(2) Уведомлението по ал. 1 съдържа:

1. (отм., предишна т. 2 - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) данни за техническите характеристики на радиосъоръжението (честотен обхват, междуканално отстояние, вид на модулацията, излъчвана мощност);

2. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) идентификационния номер на лицето, получило разрешение да оценява съответствието по реда на глава четвърта, участвало в процедурата за оценяване на съответствието;

4. (отм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.).

Чл. 7. Устройствата могат да се пускат в действие и да се свързват към обществената далекосъобщителна мрежа съгласно предназначението им, ако съответстват на приложимите за тях съществени изисквания и на другите разпоредби на наредбата.

Чл. 8. (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Операторите на обществени далекосъобщителни мрежи не могат да отказват свързване на устройствата към съответните интерфейси от технически съображения, когато тези устройства съответстват на съществените изисквания по глава втора.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Операторите на обществени далекосъобщителни мрежи могат да отказват свързването на устройствата, които са пуснати на пазара съгласно наредбата, да изключват свързани устройства и да прекратяват предоставянето на услуги чрез тях, когато устройствата:

1. причиняват сериозни повреди на съответната мрежа, или

2. създават вредни влияния, или

3. пречат на мрежата или на функционирането ѝ.

(3) При спешни случаи операторите могат да изключват дадено устройство, ако защитата на мрежата изисква то да бъде незабавно изключено и ако на потребителя може веднага и без разходи за него да му бъде предложено друго решение за свързване към мрежата.

(4) В случаите по ал. 3 операторите незабавно информират Комисията за регулиране на съобщенията.

Чл. 9. (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Операторите на обществени далекосъобщителни мрежи, преди да направят обществено достъпни предлаганите от тях услуги, публикуват точни и достатъчни технически изисквания за интерфейсите за свързване на устройствата към техните мрежи и своевременно ги актуализират.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2005 г., бр. 61 от 2006 г.) Техническите изисквания по ал. 1 се публикуват в официалната страница на Комисията за регулиране на съобщенията в Интернет.

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА РАДИОСЪОРЪЖЕНИЯ И КРАЙНИ ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ УСТРОЙСТВА

---

(3) (Доп. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Техническите изисквания по ал. 1 трябва да са достатъчно подробни, за да позволяват проектирането на крайни устройства, които да могат да използват всички предоставяни услуги през съответния интерфейс. Те трябва да включват всички необходими данни, позволяващи на производителите да извършват по свой избор изпитвания за приложимите съществени изисквания към крайните устройства.

Глава втора СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ

Чл. 10. (1) (Предишен текст на чл. 10, изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Всички устройства трябва да отговарят на следните съществени изисквания:

1. да са конструирани и произведени така, че при правилното им монтиране, поддържане и използване по предназначение да не застрашават безопасността на хората, домашните животни или вещите;

2. определените в глава втора от Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението, но без граници за напрежението;

3. определените в глава втора от Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието за електромагнитна съвместимост .

(2) (Нова - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Като допълнение на изискванията в ал. 1 може да се изисква устройствата да бъдат конструирани и произведени така, че да изпълняват едно или повече от следните изисквания в зависимост от предназначението им:

1. да си взаимодействат чрез мрежата с други устройства и да могат да се свързват към съответния тип интерфейс, и/или

2. да не са вредни за мрежата и за нейното функциониране, да не използват неправилно ресурсите на мрежата, причинявайки по този начин неприемливо влошаване на качеството на услугата, и/или

3. да имат вградена защита, свързана с опазване на личните данни и частния живот на потребителите или абонатите, и/или

4. да поддържат функции за предотвратяване на измами, и/или

5. да поддържат характеристики, осигуряващи достъпа до спешни услуги, и/или

6. да притежават характеристики, улесняващи използването им от хора с физически увреждания.

Чл. 11. Радиосъоръженията трябва да бъдат проектирани и конструирани така, че да използват ефективно орбиталните ресурси, както и радиочестотния спектър, предвиден за земни и космически връзки, за да се избегнат вредни влияния.

Чл. 12. Радиофарове за лавини, работещи на честота 457 kHz и предназначени за откриване на хора, затрупани под снега от лавина, трябва да бъдат проектирани и конструирани така, че:

1. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) да могат да работят съвместно с нови типове радиофарове, както и с инсталираната база от радиофарове, отговарящи на техническите изисквания по БДС EN 300 718 - 3;

2. да функционират надеждно, след като са били подложени на въздействието на лавина, и да продължават да функционират, когато са били затрупани от лавина за продължителен период.

Чл. 12а. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) (1) Радиосъоръженията, използващи честотния обхват на радиотелефонната служба по вътрешните водни пътища, трябва да са проектирани и конструирани така, че да са съоръжени с автоматична система за идентификация на радиопредавателя (ATIS).

(2) Устройствата от категориите „кораб-кораб”, „кораб-пристанище”, „бордова връзка” на радиотелефонната служба по вътрешните водни пътища трябва да са проектирани и конструирани така, че да не излъчват с мощност, по-голяма от 1 W.

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА РАДИОСЪОРЪЖЕНИЯ И КРАЙНИ ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ УСТРОЙСТВА

Чл. 12б. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Радиосъоръжения от морската подвижна радиослужба или морската подвижна спътникова радиослужба, предназначени за използване в морски плавателни съдове, които не отговарят на изискванията на Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море (Конвенция SOLAS) , но които участват в Световната морска система за бедствия и безопасност (GMDSS), трябва да бъдат проектирани и конструирани така, че:

1. да осигуряват правилно функциониране в условията на въздействие на морската среда;
2. да отговарят на всички експлоатационни изисквания на Световната морска система за бедствия и безопасност в случай на бедствие;
3. да осигуряват ясни и достоверни съобщения с висока степен на надеждност на аналоговата или цифровата съобщителна връзка.

Чл. 12в. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) (1) Радиосъоръженията от морската подвижна радиослужба или морската подвижна спътникова радиослужба трябва да осигуряват възможност за спешни повиквания.

(2) Радиосъоръженията от морската подвижна радиослужба и морската подвижна спътникова радиослужба трябва да бъдат проектирани и конструирани така, че:

1. да осигуряват правилно функциониране в условията, за които са предназначени, когато се използват в брегови станции и на борда на морски плавателни съдове, които не отговарят на изискванията на Конвенция SOLAS;
2. да отговарят на всички експлоатационни изисквания на Системата за автоматична идентификация (AIS).

Чл. 12г. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Аварийните радиобуйове за индикация на мястото (EPIRB), работещи на честота 406 MHz със системата COSPAS-SARSAT и предназначени за използване на борда на морски плавателни съдове, които не отговарят на изискванията на Конвенция SOLAS, но които участват в GMDSS, трябва да бъдат проектирани и конструирани така, че:

1. да осигуряват правилно функциониране в условията на въздействие на морската среда;
2. при условия на бедствие да осигуряват ясни и достоверни съобщения с висока степен на надеждност при изпълнение на всички изисквания на системата COSPAS-SARSAT.

Глава трета ОЦЕНЯВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

(Раздел I.

Процедури за оценяване на съответствието)

(Загл. отм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.)

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Преди да пусне на пазара устройство, производителят трябва да приложи съответните процедури за оценяване на съответствието му със съществените изисквания по глава втора.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) По избор на производителя съответствието на устройствата със съществените изисквания по чл. 10 може да бъде оценено чрез използване на процедурите, определени в Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението и в Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието за електромагнитна съвместимост , когато устройствата влизат в техния обхват, вместо процедурите, регламентирани в наредбата.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Крайните далекосъобщителни устройства, които не използват спектъра, определен за земни и космически радиосъобщения, и

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА РАДИОСЪОРЪЖЕНИЯ И КРАЙНИ ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ УСТРОЙСТВА

приемните части на радиосъоръженията се подлагат по избор на производителя, на една от следните процедури:

1. „Вътрешен производствен контрол” съгласно приложение № 1, или
2. „Вътрешен производствен контрол плюс специфични изпитвания на устройството и проверка на техническото досие” съгласно приложение № 3, или
3. „Пълно осигуряване на качеството” съгласно приложение № 4.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Когато производителят е приложил стандартите по чл. 4, ал. 1, радиосъоръженията, които не са обхванати от чл. 15, се подлагат по избор на производителя на една от следните процедури:

1. „Вътрешен производствен контрол плюс специфични изпитвания на устройството” съгласно приложение № 2, или
2. „Вътрешен производствен контрол плюс специфични изпитвания на устройството и проверка на техническото досие” съгласно приложение № 3, или
3. „Пълно осигуряване на качеството” съгласно приложение № 4.

(2) Когато производителят не е приложил стандартите по чл. 4, ал. 1 или ги е приложил частично, радиосъоръженията, които не са обхванати от чл. 15, се подлагат по избор на производителя на една от следните процедури:

1. „Вътрешен производствен контрол плюс специфични изпитвания на устройството и проверка на техническото досие” съгласно приложение № 3, или
2. „Пълно осигуряване на качеството” съгласно приложение № 4.

(Раздел II. Удостоверяване на съответствието)

(Загл. отм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.)

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г., бр. 61 от 2006 г.) (1) След оценяване съответствието на устройствата по приложимите за тях процедури производителят, неговият упълномощен представител или лицето, отговорно за пускането им на пазара, нанася маркировката за съответствие съгласно Наредбата за маркировката за съответствие.

(2) Маркировката за съответствие се нанася върху устройството или върху неговата табела с данни, както и върху опаковката му, ако има такава, и върху придружаващите го документи.

(3) Когато в процедурите по ал. 1 е участвало лице, получило разрешение за оценяване съответствието на радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства, до маркировката за съответствие се поставя идентификационният му номер.

Чл. 18. (Отм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.)

Чл. 19. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г., отм., бр. 61 от 2006 г.)

Глава четвърта

(В сила от 16.08.2002 г.)

РЕД ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ НА ЛИЦА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО И ПРОВЕРКИ ЗА СПАЗВАНЕ НА УСЛОВИЯТА, ПРИ КОИТО Е ИЗДАДЕНО РАЗРЕШЕНИЕТО

(Загл. изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.)

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2003 г., бр. 96 от 2005 г., бр. 24 от 2006 г., изм. и доп., бр. 61 от 2006 г.) Лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за оценяване съответствието на радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства, трябва да отговаря на изискванията на чл. 10, ал. 1 ЗТИП, на БДС EN 45011 и БДС EN 45012 в зависимост от процедурите и продуктите, за които кандидатства, и:

1. да може да изпълнява една или повече процедури за оценяване съответствието на радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства;

2. (отм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.);

3. да има най-малко един компетентен одитор, който да отговаря на изискванията на БДС EN ISO 19011 и да има опит в областта на радиосъоръженията и крайните

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА РАДИОСЪОРЪЖЕНИЯ И КРАЙНИ ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ УСТРОЙСТВА

далекосъобщителни устройства при извършване оценката на внедрената система по качеството, когато това се изисква от процедурата за оценяване на съответствието, за която кандидатства;

4. да има наръчник и процедури на системата по качеството.

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 13 от 2003 г., бр. 24 от 2006 г.) (1) Лицето по чл. 20 подава до председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) писмено заявление, в което се посочват продуктите и процедурите, за които желае да получи разрешение. Към заявлението се прилагат:

1. удостоверение за актуално съдебно състояние, когато лицето е регистрирано по Търговския закон, или копие от акта за създаването, когато лицето е създадено с акт на Министерския съвет;

2. справка в табличен вид, съдържаща видовете продукти, приложимите за тях съществени изисквания, хармонизираните стандарти или методиките и инструкциите за измерване и изпитване, които ще се прилагат при оценяване на съответствието;

3. копия от трудови и граждански договори на персонала, документи за завършено образование, допълнително придобита квалификация и професионална автобиография, както и справка относно неговата компетентност и опит за извършване оценяване на съответствието по заявения обхват;

4. справка за техническите средства за извършване на изпитвания като част от процедурите за оценяване на съответствието, с които разполагат собствените му лаборатории и/или лабораториите, с които има сключени договори;

5. копие от сключените договори с подизпълнители, когато има такива;

6. копие от сертификатите за акредитация на лабораториите, когато има такива;

7. декларации на лицето и на наетия от него персонал за обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т. 3, 5 и 8 ЗТИП;

8. удостоверение от съответните компетентни органи за обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т. 7 и 9 ЗТИП;

9. копие от договора за застраховка за вредите, които могат да настъпят вследствие на неизпълнение на задълженията му, свързани с дейностите по оценяване на съответствието;

10. списък на стандартите по чл. 4, които притежава, отнасящи се до продуктите, посочени в заявлението;

11. (отм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.);

12. копие от документи, удостоверяващи завършено образование, обучение за одитори, професионален и одиторски опит съгласно изискванията на БДС EN ISO 19011, на одитора, който ще извършва оценяване на внедрената система по качеството, когато това се изисква от процедурата за оценяване на съответствието;

13. наръчник и процедурите на системата по качеството;

14. документиранияте процедури за оценяване на съответствието, за които кандидатства;

15. документ за платена такса за установяване съответствието на документите с изискванията на чл. 10, ал. 1 и 2 ЗТИП по чл. 27, ал. 1 от Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор по Закона за държавните такси, утвърдена с Постановление № 97 на Министерския съвет от 1999 г. (обн., ДВ, бр. 50 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 10 от 2000 г., бр. 94 и 115 от 2002 г., бр. 17 и 49 от 2003 г.).

(2) В случаите по чл. 11, ал. 2 ЗТИП лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за оценяване на съответствието, подава до председателя на ДАМТН заявлението по ал. 1, придружено от:

1. (изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) документите по ал. 1, т. 1 - 6, 8 - 10, 12, 14 и 15;

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА РАДИОСЪОРЪЖЕНИЯ И КРАЙНИ ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ УСТРОЙСТВА

2. сертификат за акредитация от орган по акредитация в зависимост от продуктите и процедурите, за които кандидатства:

а) (изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) за „Вътрешен производствен контрол плюс специфични изпитвания на устройството” - по стандарт БДС EN 45011;

б) (изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) за „Вътрешен производствен контрол плюс специфични изпитвания на устройството и проверка на техническото досие” - по стандарт БДС EN 45011;

в) (изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) за „Пълно осигуряване на качеството” - по стандарт БДС EN 45012.

(3) При положителен резултат от проверките на документите по ал. 1 и 2 кандидатът за издаване на разрешение за оценяване на съответствието внася такси за извършване проверка на място за установяване на техническата компетентност и способността за изпълнение на заявените процедури, определени в чл. 27, ал. 1 от Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор по Закона за държавните такси .

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) (1) Оценяването на изпълнението на изискванията по чл. 20 се извършва съгласно процедура, утвърдена от председателя на ДАМТН, която се предоставя на заявителя.

(2) В срок до 6 месеца от получаването на документите по чл. 21 председателят на ДАМТН издава разрешение за извършване на оценяване съответствието на радиосъоръженията и крайните далекосъобщителни устройства или отказва издаването му с мотивирана заповед.

(3) При издаване на разрешението за оценяване на съответствието на радиосъоръженията и крайните далекосъобщителни устройства се заплащат такси, определени в чл. 27, ал. 1 от Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор по Закона за държавните такси .

(4) Разрешението за оценяване на съответствието не може да се прехвърля или преотстъпва на други физически или юридически лица.

Чл. 23. (Нов - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) (1) Държавната агенция за метрологичен и технически надзор проверява периодично лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, за спазване на условията, при които е получило разрешението, и за изпълнение на процедурите за оценяване на съответствието.

(2) Проверките по ал. 1 са планови и извънредни и се извършват от комисия, определена със заповед на председателя на ДАМТН.

(3) Плановите проверки на лицето по ал. 1 се извършват най-малко веднъж годишно от датата на издаване на разрешението съгласно годишен график за проверки и обхващат:

1. изпълнените процедури за оценяване на съответствието;

2. функционирането на системата по качеството;

3. (отм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.);

4. актуалността на прилаганите стандарти;

5. (отм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.);

6. постъпилите жалби, възражения, рекламации и начините за тяхното уреждане;

7. издадените разрешения за поставяне на идентификационен номер и одобрения в резултат на извършените процедури за оценяване на съответствието.

(4) Извънредните проверки по чл. 14в, ал. 2 ЗТИП се извършват на място при лицата по ал. 1 и обхващат:

1. допуснатите несъответствия с изискванията на чл. 10 ЗТИП , за които е постъпила информация, причините за възникването им и начините за тяхното отстраняване;

2. пропуски при изпълнение на процедурите за оценяване на съответствието;

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ СЪОТВЕТСТВИЕТО НА РАДИОСЪОРЪЖЕНИЯ И КРАЙНИ ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ УСТРОЙСТВА

---

3. възможността на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, да продължава да извършва дейността си по оценяване на съответствието.

(5) При извършване на проверките по ал. 3 и 4 лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието на радиосъоръженията и крайните далекосъобщителни устройства, заплаща разходите за командироване на експертите от комисията по ал. 2.

(6) В случаите, когато комисията констатира нарушения по чл. 14в, ал. 4 и чл. 15 ЗТИП, тя изготвя и представя на председателя на ДАМТН доклад за временно спиране дейността на лицето по ал. 1 или отнемане на разрешението.

Чл. 24. (Нов - ДВ, бр. 24 от 2006 г.) Лицето, получило разрешение за оценяване съответствието на радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства, е длъжно до 31 януари следващата година да представя годишен доклад за дейността си, който обхваща общия брой на извършените оценки за съответствието по видове продукти и процедури за оценяване на съответствието, списък на издадените разрешения за поставяне на идентификационен номер и одобрения, отказите за издаване на разрешения за поставяне на идентификационен номер и одобрения, както и общия брой на предявените рекламации и предприетите действия по решаването им.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. „Вредно влияние” е всяко взаимно влияние, което пречи на функционирането на дадена навигационна радиослужба или други радиослужби за безопасност или което сериозно влошава или пречи, или което многократно прекъсва работата на дадена радиослужба, функционираща в съответствие с действащото национално законодателство.

2. „Далекосъобщително устройство” е всяко устройство, което е радиосъоръжение, крайно далекосъобщително устройство или и двете.

3. „Интерфейс” е:

а) крайна точка на дадена мрежа, т. е. точка за физично свързване, чрез която ползвателите получават достъп до една обществена далекосъобщителна мрежа, и/или

б) въздушен интерфейс, определящ електромагнитния път между радиосъоръжения, и

в) (изм. - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) техните технически спецификации.

4. „Клас устройства” е група устройства, които се разглеждат като сходни по смисъла на наредбата, и интерфейсите, към които устройствата са предназначени да се свързват. Устройствата могат да принадлежат към няколко класа.

5. „Крайно далекосъобщително устройство” е продукт, позволяващ осъществяване на съобщение, или елемент на даден продукт, предназначен за пряко или непряко свързване по какъвто и да е начин към интерфейсите на обществените далекосъобщителни мрежи, а именно далекосъобщителни мрежи, които служат изцяло или частично за предоставянето на общественодостъпни далекосъобщителни услуги.

6. „Радиовълни” са електромагнитни вълни с честоти между 9 kHz и 3000 GHz и които се разпространяват свободно в пространството.

7. „Радиосъоръжение” е продукт или част от продукт за осъществяване на съобщение чрез излъчване и/или приемане на радиовълни, използвайки спектъра, определен за земни или космически радиосъобщения.

8. „Техническо досие” е съвкупност от документи, които описват устройството и дават информация и обяснения за начина, по който приложимите съществени изисквания са били спазени.

9. (Нова - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) „COSPAS-SARSAT” - Международна спътникова система за търсене и спасяване.

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА РАДИОСЪОРЪЖЕНИЯ И КРАЙНИ
ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ УСТРОЙСТВА**

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Далекосъобщителни устройства, които преди влизането в сила на наредбата са пуснати на пазара съгласно Наредба № 5 от 2000 г. за оценяване съответствието на радиосъоръжения и крайни устройства за далекосъобщения и свързването им към обществени далекосъобщителни мрежи (ДВ, бр. 9 от 2000 г.), могат да продължат да се внасят, предлагат на пазара и пускат в действие, включително да се свързват към обществена далекосъобщителна мрежа, при спазване разпоредбата на чл. 10 .

§ 3. Далекосъобщителни устройства, за които са издадени удостоверения за одобрение на типа с посочен срок за тяхната валидност, могат да продължат да се внасят, предлагат на пазара и пускат в действие, включително да се свързват към обществена далекосъобщителна мрежа, до изтичането на този срок при спазване разпоредбата на чл. 10 .

§ 4. (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2005 г.) Изпълнението на тази наредба се възлага на председателя на Държавната агенция за информационни технологии и съобщения, Съвета по националния радиочестотен спектър, Комисията за регулиране на съобщенията и председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

§ 5. Наредбата се издава на основание чл. 7, ал. 1 ЗТИП и отменя Наредба № 5 от 2000 г. на Комитета по пощи и далекосъобщения за оценяване съответствието на радиосъоръжения и крайни устройства за далекосъобщения и свързването им към обществени далекосъобщителни мрежи .

§ 6. Наредбата влиза в сила от 12 септември 2002 г., с изключение на глава четвърта, която влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

§ 7. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2006 г.) Наредбата въвежда разпоредбите на Директива 99/5/ЕС.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА към

**Постановление № 275 на Министерския съвет от 29 ноември 2002 г. за
приемане на Наредба за единиците за измерване, разрешени за използване
в Република България
(ДВ, бр. 115 от 2002 г.)**

Параграф единствен. Навсякъде думите „председателят на Държавната агенция по стандартизация и метрология“, „председателя на Държавната агенция по стандартизация и метрология“, „председателя на ДАСМ“, „председателя на ДАСМ“, „Държавната агенция по стандартизация и метрология“ и „ДАСМ“ се заменят съответно с „председателят на Държавната агенция за метрология и технически надзор“, „председателя на Държавната агенция за метрология и технически надзор“, „председателя на ДАМТН“, „председателя на ДАМТН“, „Държавната агенция за метрология и технически надзор“ и „ДАМТН“ в следните нормативни актове:

.....

17. Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства, приета с Постановление № 175 на Министерския съвет от 2002 г. (ДВ, бр. 79 от 2002 г.).

ПРЕХОДНА РАЗПОРЕДБА към

**Постановление № 23 на Министерския съвет от 4 февруари 2003 г. за
изменение на нормативни актове на Министерския съвет
(ДВ, бр. 13 от 2003 г.)**

§ 9. В срок 10 дни от влизането в сила на постановлението министърът на икономиката, министърът на транспорта и съобщенията и министърът на здравеопазването да предадат на председателя на Държавната агенция за метрология и технически надзор

**НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ
СЪОТВЕТСТВИЕТО НА РАДИОСЪОРЪЖЕНИЯ И КРАЙНИ
ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНИ УСТРОЙСТВА**

цялостната документация по издадените разрешения за извършване оценяване на съответствието, както и подадените до тях заявления по незавършените процедури.

**ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към
Постановление № 109 на Министерския съвет от 8 май 2006 г. за приемане
на Устройствен правилник на Българския институт по метрология
(ДВ, бр. 40 от 2006 г., в сила от 5.05.2006 г.)**

§ 2. Навсякъде думите „Държавната агенция за метрология и технически надзор” се заменят с „Държавната агенция за метрологичен и технически надзор” в следните нормативни актове:

.....

23. Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства, приета с Постановление № 175 на Министерския съвет от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 79 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 115 от 2002 г., бр. 13 от 2003 г., бр. 96 от 2005 г. и бр. 24 от 2006 г.);

Процедура за оценяване на съответствието „Вътрешен производствен контрол”

1. Вътрешният производствен контрол е процедура, при която производителят или неговият упълномощен представител след изпълнение на задълженията по т. 2 се уверява и декларира, че съответните продукти отговарят на приложимите за тях изисквания на наредбата. Производителят или неговият упълномощен представител нанася върху всеки продукт маркировката за съответствие и издава писмена декларация за съответствие.

2. Производителят съставя описаната в т. 4 техническа документация. Производителят или неговият упълномощен представител я държи на разположение на органите за надзор в продължение на 10 години, считано от последната дата на производство на продукта.

3. Когато производителят не е установен на територията на Република България и няма упълномощен представител по чл. 4, ал. 3 ЗТИП, задължението да държи техническата документация на разположение на органите за надзор е на лицето, което пуска продукта на пазара.

4. Техническата документация трябва да дава възможност да се оцени съответствието на продуктите със съществените изисквания. Тя трябва да обхваща проектирането, производството и функционирането на продукта и да съдържа:

а) общо описание на продукта;

б) общи конструкторски и производствени чертежи, схеми на детайлите, възлите, веригите, списъци на градивните елементи и др.;

в) описания и обяснения в обем и вид, които позволяват да бъдат разбрани чертежите, схемите и списъците;

г) списък на стандартите, които са приложени изцяло или частично, и/или описание на техническите решения, които са приети, за да се осигури съответствие със съществените изисквания на наредбата, когато не са приложени или няма хармонизирани стандарти;

д) резултати от направените изчисления при проектирането, извършените проверки и др.;

е) протоколи от изпитвания.

5. Производителят или неговият упълномощен представител съхранява декларацията за съответствие заедно с техническата документация.

6. Производителят трябва да предприеме всички необходими мерки производственият процес да осигури съответствие на произвеждания продукт с техническата документация по т. 2 и с приложимите за него изисквания на наредбата.

Процедура за оценяване на съответствието „Вътрешен производствен контрол плюс специфични изпитвания на устройството”

Процедурата включва процедурата, описана в приложение № 1, както и следните изисквания:

За всеки тип устройство всички съществени радиоизпитвания трябва да бъдат извършени от производителя или от негово име. Отговорността за избора на видовете изпитвания, преценени за съществени, е на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, избрано от производителя, освен ако видовете изпитвания са определени в стандартите по чл. 4, ал. 1. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, взема предвид и предишни решения, взети от други лица, за оценяване на съответствието, когато са действали съвместно.

Производителят или неговият упълномощен представител и лицето, което пуска устройството на пазара, писмено декларира, че изпитванията са били извършени и устройството удовлетворява съществените изисквания. Той поставя идентификационния номер, даден на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, по време на производствения процес.

Процедура за оценяване на съответствието „Вътрешен производствен контрол плюс специфични изпитвания на устройството и проверка на техническото досие”

Процедурата включва процедурата, описана в приложение № 2, както и следните изисквания:

Техническата документация, описана в приложение № 1, т. 4, и декларацията за съответствие със специфичните радиоизпитвания по приложение № 2 съставят техническо досие.

Производителят, неговият упълномощен представител или лицето, което пуска устройството на пазара, предоставя досието на едно или повече лица за оценяване на съответствието. Всяко лице за оценяване на съответствието е длъжно да уведоми другите лица, на които е предоставено досието.

Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, проверява досието и ако установи, че то не отговаря на изискванията на наредбата, може да изпрати становище на производителя, неговия упълномощен представител или на лицето, което пуска устройството на пазара, като след това информира другите лица за оценяване на съответствието, на които досието е било предоставено. Становището се изпраща най-късно 4 седмици след датата на приемане на досието от лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието. След получаването на това становище или след изтичането на четириседмичния срок устройството може да бъде пуснато на пазара при спазване изискванията на чл. 6 .

Производителят, неговият упълномощен представител или лицето, което пуска устройството на пазара, държи досието на разположение на органите за надзор за проверка в продължение на 10 години от последната дата на производство на устройството.

Процедура за оценяване на съответствието „Пълно осигуряване на качеството”

1. Пълното осигуряване на качеството е процедура, чрез която производителят, като изпълнява задълженията по т. 2, осигурява и декларира, че съответните продукти отговарят на приложимите за тях изисквания. Производителят нанася върху всеки продукт маркировката по т. 1 от приложение № 1 и издава писмена декларация за съответствие.

2. Производителят прилага одобрена система за управление на качеството при проектирането, производството, крайния контрол и изпитванията, както е определено в т. 3, и подлежи на надзора по т. 4.

3. Система за управление на качеството:

3.1. Производителят трябва да подаде заявление за оценяване на неговата система по качеството до избрано от него лице, получило разрешение за оценяване на съответствието.

Заявлението съдържа:

а) цялата необходима информация за разглежданите продукти;

б) документацията на системата по качеството.

3.2. Системата по качеството трябва да гарантира съответствието на продуктите с приложимите за тях изисквания на наредбата. Всички елементи, изисквания и предписания, приети от производителя, трябва да са документирани в систематичен и хронологичен ред във формата на писмени мерки, процедури и инструкции. Документацията на системата по качеството трябва да позволява еднозначно тълкуване на правилата и процедурите по качеството, каквито са програмите по качеството, плановете, наръчниците и записите по качеството.

По-специално документацията трябва да съдържа пълно описание на:

а) целите по качеството и организационната структура, отговорностите и компетенциите на ръководството по отношение на проекта и качеството на продуктите;

б) техническите изисквания, включително хармонизираните стандарти, техническите норми, както и необходимите изпитвания, които ще се прилагат и когато не са приложени изцяло хармонизирани стандарти - средствата, които ще се използват, за да бъдат спазени приложимите съществени изисквания на наредбата;

в) средствата и методите за управление и проверка на проекта, процедурите и систематичните мерки, които ще се прилагат при проектирането на съответния клас продукти;

г) съответните средства и методи за производство, контрол и осигуряване на качеството, процесите и съответните систематични мерки, които ще се прилагат;

д) изследванията и изпитванията, които ще се извършват преди, по време и след производството, с посочване на тяхната честота, както и при необходимост, резултати от извършени изпитвания преди производството;

е) средствата, позволяващи да се получи уверение, че оборудването за изпитване и изследване отговаря на специфичните изисквания за извършване на необходимото изпитване;

ж) записите по качеството, като протоколи от проверки, данни от изпитвания, данни от калибриране, документи за квалификация на съответния персонал и др.;

з) средствата за непрекъснато наблюдение за постигане на изискваното се качество на проекта и продукта и ефективното функциониране на системата по качеството.

3.3. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, оценява системата за управление на качеството, за да определи дали тя съответства на изискванията

по т. 3.2. То приема, че системата по качеството отговаря на изискванията, ако тя прилага съответния хармонизиран стандарт.

Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, проверява в частност дали системата по качеството осигурява съответствието на продукта с изискванията на документацията по т. 3.1 и 3.2, включително при необходимост резултатите от изпитванията, предоставяни от производителя.

Екипът одитори трябва да включва поне един одитор с опит в оценяването на технологията на съответния продукт. Процедурата за оценяване включва проверка на място при производителя.

Решението се съобщава на производителя. Съобщението трябва да съдържа заключенията от изследването и мотивираното решение от оценяването.

3.4. Производителят се задължава да изпълнява задълженията, произтичащи от така одобрената система по качеството, и да осигури поддържането ѝ по подходящ и ефикасен начин.

Производителят или неговият упълномощен представител информира лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието и одобрило системата по качеството, за всички предстоящи изменения на системата.

Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, оценява предложените изменения и решава дали изменената система по качеството все още удовлетворява изискванията по т. 3.2, или е необходимо ново оценяване.

Решението се съобщава на производителя. Съобщението съдържа заключенията от изследването и мотивираното решение от оценяването.

4. Надзор под отговорността на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието.

4.1. Целта на надзора е да се осигури точното изпълнение на задълженията на производителя, произтичащи от одобрената система по качеството.

4.2. Производителят осигурява на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието и оценило системата по качеството, достъп до всички помещения, предназначени за проектиране, производство, контрол, изпитване и складиране, предоставя му цялата необходима информация и по-специално:

а) документацията на системата по качеството;

б) записите по качеството, посочени в проектната част на системата по качеството - резултати от анализи, изчисления, изпитвания и др.;

в) записите по качеството, посочени в производствената част на системата по качеството, като протоколи от контрола по качеството, данни от изпитвания, данни от калибриране, документи за квалификация на съответния персонал и др.

4.3. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието и оценило системата по качеството, извършва периодични одити, за да се увери, че производителят поддържа и прилага системата по качеството. То предава на производителя доклад от одита.

4.4. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието и оценило системата по качеството, може да извършва внезапни проверки при производителя. При тези посещения то може да извършва или да изисква извършването на изпитвания, за да се провери правилното функциониране на системата по качеството, когато е необходимо. То трябва да предаде на производителя протокол от проверката и ако е направено изпитване – протокол от изпитването.

5. Производителят е длъжен да съхранява в продължение на 10 години считано от последната дата на производството на продукта и да предоставя при поискване на органите за надзор на пазара:

а) документацията относно системата по качеството;

б) документацията за извършените изменения на системата по качеството съгласно т. 3.4;

в) решенията и протоколите на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието по т. 3.4, 4.3 и 4.4.

6. Всяко лице, получило разрешение за оценяване на съответствието, държи на разположение на другите лица за оценяване на съответствието съответната документация относно издадените и оттеглените одобрения на системи по качеството, включително справките относно съответния/съответните продукт/продукти.